

UPPSALA
UNIVERSITET

Om NCK och Sveriges arbete mot mäns våld mot kvinnor

NCK-dagarna
30 september 2021

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

Agneta Skoog Svanberg
professor, tf föreståndare

UPPSALA
UNIVERSITET

Ett nationellt kunskapscentrum -
en länk mellan forskning och praktik

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

NCK:s verksamhet

- Nationellt kunskaps- och resurscentrum
- arbetar för att höja kunskapen på nationell nivå
- Utbildning av studenter och yrkesverksamma
- Forskning och metodutveckling med anknytning till klinisk verksamhet
- Följer forskning och analyserar behov
- Ger stöd till myndigheter och organisationer, stödjer metodutveckling och verkar för en effektiv samverkan
- Erbjuder stöd för våldsutsatta kvinnor genom Kvinnofridslinjen och kvinnofridsmottagningen

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Aktuella regeringsuppdrag

- Uppdrag att erbjuda utbildningsinsatser och kunskapsstöd till universitet och högskolor i frågor som rör mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer (S2020/01591/SOF) (delvis))
- Uppdrag att fördela utvecklingsmedel och ge kompetensstöd (S2020/01591/SOF (delvis))
- Fortsatt utveckling av Kvinnofridslinjen 2021 (Arbetsmarknadsdepartementet A2020/02662, A2020/02621 (delvis))

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Från forskning till praktik: Att fråga om våld i vården

Men's violence
against women
a challenge in
antenatal care
Uppsala
universitet 2004

Att fråga om våld-
utsatthet som en
del av anamnesen.
NCK-rapport
2010:4

DN Debatt
13 maj 2011

Uppsalamodellen.
NCK-rapport
2017:1

Webbstöd för
vården
Uppdaterad 2021

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Läget 2021: Allt fler ställer frågor

- Samtliga regioner har vårdprogram för att fråga om våld
- 95 procent fick frågor om våld under sin graviditet 2020 (Graviditetsregistret)
- Även socialtjänsten och andra myndigheter börjar fråga som rutin

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Nationellt kunskapsstöd

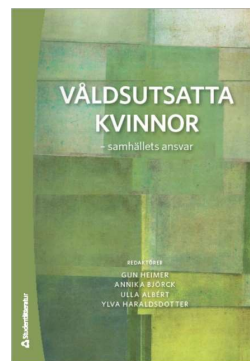
NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Utbildning en hörnsten i arbetet

- Från webbkurs till universitetskurser på avancerad nivå
- Uppdragsutbildningar och föreläsningar
- Skapar utbildningsmodeller
- Utvecklar läromedel
- Utbildar utbildare
- Ger råd i utbildningsfrågor

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Universitetskurser 2021

- Mäns våld mot kvinnor 7,5 hp
- Valbar kurs för sjuksköterskeprogrammet 7,5 hp
- Tvärprofessionell kurs för yrkesverksamma, 15 hp
- Brott i nära relation – utredningsmetodik, 4,5 hp i samarbete med Polismyndigheten
- Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer med fokus på särskild sårbarhet. 15 hp, avancerad nivå

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

NCK:s kunskapsbank

Samlar och tillgängliggör forskning och erfarenhetsbaserad kunskap:

- 70 ämnesguider med översikt och fördjupning
- 130 presentationer av forskare
- Publikationer från nationella myndigheter, länsstyrelserna och SKR
- Nyheter och intervjuer med forskare och experter
- Kalendarium

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Nationella kompetensstöd för arbetet i kommuner och vården

- Samlar regelverk, fakta och metoder
- Utbildningsmaterial och filmer
- Reportage om lärande exempel och expertintervjuer
- Utvecklade i samverkan med Socialstyrelsen och länsstyrelserna

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Webbkurs om våld

- NCK i samverkan med Socialstyrelsen och länsstyrelserna
- Grundläggande kunskap för alla, men möjligt att välja spår efter yrke
- Kan användas i grupp eller individuellt
- 95 000 användare

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Kvinnofridslinjen 020-50 50 50

- Professionellt stöd dygnet runt
- Stöd och bekräftelse
- Förslag på regionala och nationella resurser
- Tolkning via trepartsamtal
- Även yrkesverksamma välkomna att ringa
- Mer än 46 000 samtal 2020
- www.kvinnofridslinjen.se

UPPSALA
UNIVERSITET

Sveriges arbete mot mäns våld mot kvinnor

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

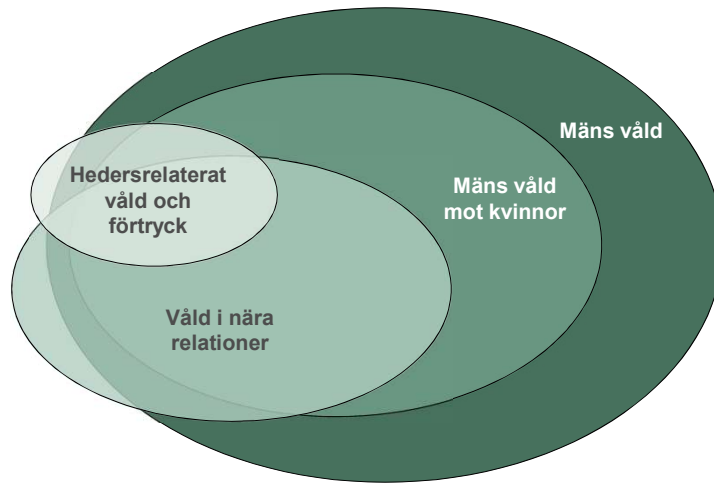
Ulla Albért
Utbildningschef

UPPSALA
UNIVERSITET

Begrepp och avgränsningar

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

SOU 2015:55

UPPSALA
UNIVERSITET

Mäns våld mot kvinnor – en global fråga

- 1979** FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW)
- 1993** FN:s deklaration om avskaffandet av våld mot kvinnor
- 1997** "Våld mot kvinnor – en prioriterad hälsofråga" WHO-uttalande
- 2002** "World report on violence and health" (WHO)
- 2011** Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen)
- 2015** FN:s Agenda 2030 – de globala målen för hållbar utveckling

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Sveriges arbete sedan 90-talet

- 1993** Regeringen tillsätter en Kvinnovåldskommission
- 1994** Rikskvinnocentrum (NCK idag)
- 1998** Kvinnofredspropositionen och lagändringar
- 2007** Regeringens nationella handlingsplan
- 2014** Istanbulkonventionen träder i kraft
- 2017** En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor – strategi för 10 år
- 2018** Nya lagförstärkningar, ökade krav på kunskap och en ny myndighet
- 2021** Regeringens åtgärds paket för intensifierat arbete

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRED

UPPSALA
UNIVERSITET

Styrdokument som reglerar Sveriges arbete idag

- FN:s deklaration
- Istanbulkonventionen
- Jämställdhetspolitiska målen
- Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor
- Agenda 2030
- Åtgärds paket för att intensifiera arbetet mot mäns våld mot kvinnor

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRED

UPPSALA
UNIVERSITET

Europarådets expertgrupp om våld mot kvinnor (GREVIO)

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

GREVIO:s rapport om Sverige

Positivt

- Jämställdhetspolitiskt föregångsland
- Lagstiftning
- Evidensbaserat arbete

Negativt

- När inte alla, vissa grupper diskrimineras
- Långa handläggningstider i rättsväsendet
- Mer effektiv samverkan behövs

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

”Bra behöver bli bättre”

- Styrning, samordning och samverkan
- Förebyggande arbete
- Stöd och skydd
- Lagstiftning och rättsprocess

UPPSALA
UNIVERSITET

Yrkesverksammas roll

- Viktig del av arbetet
- Potential att göra stor skillnad
- Ta del av tillgängliga utbildningar och material
- Ta hjälp av styrdokumenterna i förändringsarbetet

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

Tips

- Webbstöd för kommuner och Webbstöd för vården, NCK
- Webbkurs om våld, NCK
- Bra behöver bli bättre, Jämställdhetsmyndigheten
- Mäns våld mot kvinnor, tvärprofessionell kurs för yrkesverksamma ,15 hp
Anmälan öppen nu på www.nck.uu.se
- Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer med fokus på särskild sårbarhet, 15 hp
Anmälan via www.antagning.se

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

UPPSALA
UNIVERSITET

agneta.skoog.svanberg@nck.uu.se

ulla.albert@nck.uu.se

www.nck.uu.se

KvinnofridNCK

Kvinnofridslinjen
020-50 50 50

Nationellt centrum
för kvinnofrid,
Uppsala universitet

NCK
NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

